

Sprawozdania/ Reports

Monika Klepczarek

Czytelnia

Dolnośląska Biblioteka Publiczna

im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu

„Biblioteczne spotkania z psychoanalizą” w Czytelni Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu. Podsumowanie cyklu w 2014 roku.

„A psychoanalysis meetings in a library” in 2014 in Dolnośląska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu. Conclusions.

Abstrakt:

Celem niniejszego tekstu jest podsumowanie cyklu czterech odczytów zatytułowanego „Biblioteczne spotkania z psychoanalizą” odbywającego się w Czytelni Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu. Prelegenci, członkowie Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalitycznej w 2014 roku poruszali następujące tematy: lęk, narcyzm, depresja oraz marzenia senne. Spotkania otwarte dla wszystkich zainteresowanych cieszyły się bardzo dużą popularnością i pokazały, że jest potrzeba ich organizacji. Cykl będzie kontynuowany w 2015 roku i dotknie zagadnień takich jak: estetyka poznania, seksualność człowieka, ukryte znaczenie relacji międzyludzkich, perwersje i kompleks Edypa.

Słowa kluczowe:

Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu, „Biblioteczne spotkania z psychoanalizą”, Polskie Towarzystwo Psychoterapii Psychoanalitycznej, lęk, narcyzm, depresja, marzenia senne, estetyka poznania, seksualność człowieka, relacje międzyludzkie, perwersje, kompleks Edypa

Abstract:

The aim of this text is a summary of a series of lectures connected with psychoanalysis. The cycle called “Psychoanalysis meetings in a library” took place in Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu. Our lecturers, members of Polskie Towarzystwo Psychoterapii Psychoanalitycznej talked about fear, narcissism, depression and meaning of dreams. Lectures were open for all interested people and showed that they need it. The cycle will be continued in 2015. We will talk then about esthetics of cognition, sexuality of a man, a secret meaning of human relations, perversions and Oedipus complex.

Keywords:

Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu, “Psychoanalysis meetings in a library”, Polskie Towarzystwo Psychoterapii Psychoanalitycznej, fear, narcissism, depression, meaning of dreams, esthetics of cognition, sexuality of a man, human relations, perversions, Oedipus complex

1. Wstęp

W obecnym świecie ludzie żyją coraz szybciej, intensywniej i... mniej uważnie. Zatracają poczucie czasu, wciąż się gdzieś śpieszą, a podczas szybko mijających dni coraz mniejszą uwagę zwracają na swoje potrzeby. To wszystko prowadzi do nieustannych napięć, frustracji i lęku o przyszłość. Nie bez powodu tak wiele osób zmagają się z depresją, wymaganiami współczesnego świata oraz chęcią dorównania swoim współpracownikom i bliskim. W czytelnicy postanowiliśmy wyjść tym problemom naprzeciw i stworzyć przestrzeń do rozmowy o nich. W ten sposób zrodził się pomysł spotkań, których tematyka dotyczyłaby zagadnień psychoanalizy. Zależało nam na aktualnej tematyce i zagadnieniach, o których każdy słyszał. Do współpracy zaprosiliśmy członków nadzwyczajnych **Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalitycznej (PTPP)**, którzy są psychologami i psychoterapeutami z wieloletnim doświadczeniem zawodowym. W 2014 roku ogłosili cztery odczyty dotyczące lęku, narcyzmu, depresji oraz marzeń sennych. Spotkania były otwarte i przyciągnęły bardzo wielu zainteresowanych. Widownię tworzyło zarówno młode pokolenie uczniów i studentów, osoby dorosłe, jak i seniorzy. Dzięki odczytom bibliotekę odwiedziło wiele nowych osób – naszych potencjalnych użytkowników.

Uczestnicy jednego ze spotkań, fot. Monika Klepczarek

2. Tematyka odczytów

2.1. Lęk i zagrożenia życia wewnętrznego – marzec 2014

Biblioteczne spotkania z psychoanalizą zainaugurowaliśmy w **marcu** 2014 odczytem poświęconym lękowi i związanym z nim zagrożeniom. Wykład zatytułowany

„Przekraczanie lęku. Analiza zagrożeń życia wewnętrznego” wygłosiła **Dorota Komuda-Augustyn**. Opowiedziała ona o lęku, jego przyczynach i sposobach radzenia sobie z tym schorzeniem. Prelegentka omówiła m.in. wewnętrzne źródła lęku i proces, który prowadzi do jego rozwoju oraz scharakteryzowała związane z nim zaburzenia. Zajęła się też sposobami zwalczania lęku i budowaniem poczucia bezpieczeństwa. Dorota Komuda-Augustyn zilustrowała swoją wypowiedź prezentacją multimedialną podsumowującą najważniejsze punkty prelekcji. Po odczycie nawiązała się dyskusja dotycząca nie tylko źródeł i przyczyn lęku, ale też specyfiki pracy psychologa i psychoanalityka.

Prelegentka Dorota Komuda-Augustyn podczas swojego odczytu, fot. Monika Klepczarek

2.2. Narcyzm – maj 2014

Z końcem **maja** odbył się drugi odczyt, którego tematem przewodnim był narcyzm. Opowiadał o nim **Jacek Mądry**, który poprowadził spotkanie w ciekawy i angażujący sposób. Nie był to typowy wykład, lecz dialog z uczestnikami ilustrowany prezentacją multimedialną. Jacek Mądry rozpoczął swą opowieść od przypomnienia mitu o Narcyzie. Wtedy też wyjaśnił się cytat zawarty w tytule spotkania: „**Prędzej zginę niż dam tobie władzę nade mną – psychoanalityczny wkład w rozumienie narcyzmu**”. Słowa te wypowiedział mitologiczny Narcyz do zakochanej w nim nimfy Echo. Odrzu-

cił on jej uczucie i zakochał się sam w sobie po tym, jak ujrzał swe odbicie w tafli wody. Po tym wstępie prelegent przedstawił krótko historię narcyzmu w psychoanalizie, počawszy od prac Zygmunta Freuda. Następnie omówił teorie innych badaczy, m.in.: Melanie Klein, Donalda Woods'a Winnicott'a, Jacques'a Lacan'a czy Beli Grunbergera. Każdy z nich miał inne spojrzenie na ten sam problem, wyróżniał inne jego aspekty, różne też były ich sposoby leczenia narcyzmu. Jacek Mądry wchodził w dialog z publicznością, która chętnie dzieliła się swoimi spostrzeżeniami. Na zakończenie spotkania wspominał o filmie „Broken Flowers” w reżyserii Jima Jarmuscha, amerykańskiego twórcy kina niezależnego. Prelegent zwrócił uwagę na filmową postać mężczyzny, który po latach dowiaduje się, że ma syna. Chęć jego odnalezienia sprawia, że „widzi” go w każdym napotkanym młodzieńcu, co także może być odczytywane jako przejaw narcyzmu. Przykład ten pokazuje, że zaburzenie to chętnie jest wykorzystywane w twórczości artystycznej, takiej jak malarstwo i film.

2.3. Natura depresji – październik 2014

Trzeci wykład zaplanowany na **październik** dotyczył depresji uważanej za współczesną chorobę cywilizacyjną, na którą zapada coraz więcej Polaków. Odczyt zatytułowany „**Kiedy przynębienie i niemoc zaczynają królować w życiu, czyli natura depresji**” wygłosiła **Urszula Mróz**. Prelegentka rozpoczęła od przedstawienia przyczyn i objawów depresji, nawiązywała przy tym do Zygmunta Freuda. Wyjaśniała, że stany depresyjne biorą się najczęściej z poczucia straty, którego człowiek mógł doświadczyć już w bardzo młodym wieku, a czego sobie nie uświadamia. Duży wpływ na pojawienie się tej choroby ma też śmierć kogoś bliskiego, związana z tym żałoba, a także „nieprzepracowana” trauma. Twierdzenia te prelegentka pokazała na przykładzie książki Joanny Bator – laureatki Nagrody Nike z 2013 roku. Pisarka otrzymała statuetkę za powieść „**Ciemno, prawie noc**”. Urszula Mróz dokonała analizy tej niepokojącej, a jednocześnie fascynującej historii. Jak się okazało, wielu jej bohaterów ma objawy depresji, doświadczyło uczucia straty, a na każdym kroku natrafiają na nierozwiązane zagadki i mroczne tajemnice. Uczestnicy tego spotkania byli ciekawi niemal każdego aspektu choroby. Pytali o to, kiedy obniżony nastrój zmienia się w depresję, jak rozpoznać jej objawy, jak leczyć, gdzie zwrócić się o pomoc, ale też jak pomóc samemu sobie i czy w ogóle jest to możliwe. Z kolei osoby mające bezpośrednią styczność z chorymi w swoim otoczeniu chciały wiedzieć, jak mogą im pomóc nie będąc lekarzami. Temat depresji jest bardzo trudny, a osoby nią dotknięte cierpią, dlatego też było to ważne spotkanie dające chorym nadzieję na powrót do zdrowia.

Prelegentka Urszula Mróz podczas swojego odczytu, fot. Monika Klepczarek

2.4. Marzenia senne – listopad 2014

Ostatni odczyt miał miejsce pod koniec **listopada** i przyciągnął do Czytelni rekordową, blisko 80-cioosobową widownię! Naszym gościem była **Olga Jabłońska** z odczytem „**Śnienie samego siebie do istnienia. Psychoanalityczna refleksja o pożytkach z marzeń sennych**”. Prelegentka rozpoczęła wystąpienie od omówienia pojęć takich jak: świadomość, podświadomość i nieświadomość, składających się na topograficzny model umysłu. Przedstawiła też „składniki” marzenia sennego. Są to treść jawna, czyli to, co śnimy i przypominamy sobie po przebudzeniu oraz treść utajona, czyli nasze wyparte pragnienia. Prowadząca nawiązywała kilkakrotnie do Zygmunta Freuda i Thomasa Ogdena. Aby pojęcia, którymi się posługuje były lepiej zrozumiałe, wyświetliła fragment filmu Woody’ego Allena pt. „Inna kobieta”. Jest to obraz z 1988 roku opowiadający o Marion, dojrzałej kobiecie, postrzeganej jako „człowiek sukcesu”. Podsluchana

przypadkowo rozmowa młodej, nieszczęśliwej mężatki z psychoanalitykiem staje się dla bohaterki bodźcem do oceny własnego życia. Marion na nowo zagłębia się w zdarzenia z przeszłości i dostrzega, że sukcesy, autorytet i pozycję osiągnęła kosztem najbliższych. Przedmiotem głębszej analizy ze strony prelegentki była scena, w której bohaterka śni o swojej utraconej młodszej miłości i nieszczęśliwym małżeństwie. Uczestnicy spotkania byli ciekawi przebiegu procesu śnienia, tego, dlaczego wielokrotnie śnimy o tym samym, jaki wpływ na sny wywierają gry komputerowe, a nawet różnic między snami kolorowymi a czarno-białymi. Zagadnienie snu i naszej świadomości jest wciąż nie do końca zbadane, dlatego cieszyło się takim powodzeniem.

Uczestnicy jednego ze spotkań, fot. Monika Klepczarek

3. Plany na 2015 rok

Duże zainteresowanie odczytami uświadomiło nam, że jest potrzeba organizacji spotkań o tematyce psychoanalitycznej. Łącznie przyciągnęły one blisko 250-cioosobową widownię! Uczestnicy pytali, dociekali, spierali się, dyskutowali zarówno z prelegentami, jak i ze sobą nawzajem. Nie zabrakło też indywidualnych rozmów z prowadzącymi. Ten pozytywny odzew sprawił, że inicjatywa będzie kontynuowana w 2015 roku. Dowiemy się wtedy, czym jest estetyka poznania, jak psychoanaliza ujmuje seksualność człowieka, jakie są ukryte mechanizmy relacji międzyludzkich, jak rozumieć i wytłumaczyć perwersje oraz jak na przestrzeni lat postrzegany był kompleks Edypa. Naszymi prelegentami w dalszym ciągu będą członkowie nadzwyczajni Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalitycznej, którzy w przystępny sposób wyjaśnią zawiloci ludz-

kiej psychiki. Zatem do zobaczenia na „Bibliotecznych Spotkaniach z Psychoanalizą” w Czytelni Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu.

Więcej informacji o tej inicjatywie można znaleźć na stronie domowej Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu: <http://www.wbp.wroc.pl/>

